

א) [בכתי"י והולד, וכן בהמשך העמוד בכל מקום שלפניו הולד בכתי"י והולד]. ב) [לקמן עב: ע"ש אמנם בתוספתא פ"ה ה"ג אחת להדיא גר מותר במזורה והולד ממזר דברי רבי יוסי] וכי"ז הוא בכתי"י, ועי' מהרש"א ולפנינו הוגה ע"פ המהרש"ל, א) [לקמן עב: תוספתא סג, ד] [לעיל סד, לקמן עד: ע"ג, ח] יצאנו עת"ה, א) [עס:]; א) [בכתי"י "הולד הולך אחר"י], ח) [גדל"ל ואזו זו כהנת], ט) [ג"ל דיוול, להם כתיב, וכו"ה בפסוק (דברים סס) ויבטחם סס], כלומר אם כן דאזו זו דוקא אבל מידי אחרינא לא אזיל אחר הזכר גבי יש קידושין ואין עזירה: והרי חלל וכו'. ותנן לקמן (דף עז, ב) דת חלל זכר פסולה לכהונה אלמא אחר הזכר הוא ומיקרי חללה: כדבי דוספאי ס"ג. לתנא דידן דאמר (סס) בנות ישראל מקוה טהרה לחללין ובתה כשרה לכהונה: והרי ישראל שגא חללה דיש קידושין ואין עזירה. דלא אסורה אלף לכהניס והולד הולך אחר הזכר דתנן לקמן (סס) בתו כשירה לכהונה ולא אמרינן חללה היא כפגום שבשניהס: ונתנייה צהדיא. גבי כהנת לויא וישראלית, ומשני משום דלא מתני לה אינה נישנית לו לתנא עס השאר בלשון קצר דינמא ואזויהי כהנת לויא וישראלית וחללה שגאוי לכהן ללוי וישראל דמשמע חללה נמי לכהן אין עזירה: והאיכא. יש קידושין ואין עזירה דהולד הולך אחר הזכר הא דרצה בר בר חנה: מזרי שני. שנתגייר

מוסף רש"י

גר שנשא ממזרת הולד ממזר. דכתיב לו הך אחר פסולו (דקמן עב.). דאמר גר לא ישא ממזרת. קסבר דקהל גרים איקרי קהל (שם). באומות הלך אחר הובר. בשבע אומות לענין לא תהיה כל נשמה. הך אחר הזכרים, נתגיירו הלך אחר הפגום שבשניהם. לענין יוספין. (יבמות עח.).

מוסף תוספות

א. מצרי שני או גר עמוני דמורה דלא איקרי קהל. מוס' הר"ש.

גמ' גר שגא ממזרת דיש קידושין ואין עזירה. דגר מותר בממזרת לרי' יוסי דאמר קהל גרים לא מקרי קהל לקמן בפרק בתרא (דף עג.). ונתנייה. גבי קידושין ויש עזירה במתני' צהדי אלמנה לכ"ג: כל מקום דסיפא. דיש קידושין ויש עזירה כל מקום כללא משמע לאתויי הך דלא פירש לה צהדיא: ואיצטעיס אימא לעולם רבי יוסי היא. דאמר גר מותר בממזרת ודקשיא לך כללא היא מתניתין לאו כללא כייל דלהכי תנא צה ואזיו זו היא כהנת ולויא כו' למימרא דהני הוא דהולד הולך אחר הזכר אבל יש אחרים אע"פ שיש קידושין ואין עזירה הולד הולך אחר הפגום: ואזיו זו וסו לא. כלומר אם כן דאזיו זו דוקא אבל מידי אחרינא לא אזיל אחר הזכר גבי יש קידושין ואין עזירה: והרי חלל וכו'. ותנן לקמן (דף עז, ב) דת חלל זכר פסולה לכהונה אלמא אחר הזכר הוא ומיקרי חללה: כדבי דוספאי ס"ג. לתנא דידן דאמר (סס) בנות ישראל מקוה טהרה לחללין ובתה כשרה לכהונה: והרי ישראל שגא חללה דיש קידושין ואין עזירה. דלא אסורה אלף לכהניס והולד הולך אחר הזכר דתנן לקמן (סס) בתו כשירה לכהונה ולא אמרינן חללה היא כפגום שבשניהס: ונתנייה צהדיא. גבי כהנת לויא וישראלית, ומשני משום דלא מתני לה אינה נישנית לו לתנא עס השאר בלשון קצר דינמא ואזויהי כהנת לויא וישראלית וחללה שגאוי לכהן ללוי וישראל דמשמע חללה נמי לכהן אין עזירה: והאיכא. יש קידושין ואין עזירה דהולד הולך אחר הזכר הא דרצה בר בר חנה: מזרי שני. שנתגייר

אזיו: מזרים ראשונה. שנתגיירה היא: בנה שלישי. ומותר לישא ישראלית כדכתיב (דברים כג) דור שלישי יצא להם לכיון דיש קידושין ואין עזירה לבית אבותם קרינא ציה כישראל. והא דאמרינן ביצמות (דף עח, ב) להם הלך אחר פסולין היינו לענין ישראל שגא ממזרים או מזרי שגא ישראלית דיש קידושין ויש עזירה עד שלשה דורות הולד הולך אחר המזרי ט' דיוולדו להם כתיב ואחריהם הולכים הולדות אבל לענין מזרי ומזרית לא מגמר לן האי להם מידי דהא בתרייהו להם קרינא ציה ו' והוא מזרי והיא מזרית: ולרצ דימי. דאמר ביצמות בפרק הערל (דף עח, ב) דשני הוא ויליף לה מאשר יולדו הכתוב תלחו בלידה למימרא דבתר אימיה שדינן ליה מדלגא כתיב אשר יולדו: והאיכא. גבי יש קידושין ואין עזירה הולד הולך אחר הפגום הא דכי אתא רבין וכו' בלומות הלך אחר הזכר איש ואשה הבאים משני אומות [בדלקמן] ט' נגגיירו. דיש קידושין ואין עזירה: הולד הולך אחר הפגום. בדלקמן בשמעתינ ומתניתין מני הולד הולך אחר הזכר: תנא אזיו זו. דרישא למעוטי ולאשמועינן דמתני' לא כללא כייל. ומרישא דמילתיה דרבין ליכא לאקשוי למימר ונתנייה במתניתין גבי הולד הולך אחר הזכר דמתניתין ציש קידושין מיירי והני דלא נתגיירו אין כאן קידושין: האי מאי. אסוגיא דשמעתין פריך דשנינן לעיל ואי צעית אימא רבי יוסי היא אי אמרת בשלמא רבי יהודה היא דאמר גר אסור בממזרת לפיכך בנו הולך אחר הפגום כדין כל מקום שיש קידושין ויש עזירה איכא לתרוצי כל מקום דמתניתין לאתויי מאי ואזיו זו למעוטי מאי כל מקום דרישא לאתויי ישראל שגא חללה דבתו כשרה דהולד הולך אחר הזכר: ודרצה בר בר חנה. מזרי שני שגא מזרית ראשונה דיש קידושין ואין עזירה לפיכך הולד שלישי: ואזיו זו למעוטי דרב דימי ודריבין. כלומר ואזיו זו דרישא דמשמע אבל בעלמא לא אזיל אחר הזכר אי ס"ל כרב דימי דאף מזרי שני שגא מזרית ראשונה צנה שני אשמועינן אזיו זו דמתניתין למעוטי הא דלא אזיל בתר זכר וכל מקום דרישא לא תיתי אלף ישראל שגא חללה וכדריבין דאמר נתגיירו הלך אחר הפגום ולא אזיל אחר זכר ואף על גב דאין עזירה ואי ס"ל כרצה בר בר חנה

האומר פרק שלישי קידושין

סו.

מתני' ר' יהודה היא. הקשה ה"ר יעקב מקוץ לר' יהודה נמי איכא למיפרך הרי גר מזריא שגא ממזרת דיש קידושין ואין עזירה כדאמר לקמן (דף עד:). דמודה הוא בפסולי קהל דהיינו גר מזרי דמותר בממזרת ואפ"ה אמר דהולד הולך אחר הפגום והוי ממזר ותירץ ר"י בר אברהם דהגמרא לא נחית לאקשוי אלא"כ יש אחד מהם כשר כגון גר כשר הראוי לצא בקהל שגא ממזרת דהכי משמע ליה השתא דיש קידושין ואין עזירה וגר מזרי שגא ממזרת שניהם פסולים ולכך לא רצה להקשות מימיה מיהו בתר הכי פריך ממזרי אף על גב דאזיו כשר לצא בקהל וה"ה דהוה מני למיפרך ממזרי שגא ממזרת אלף דפריך ליה שפיר:

ונתנייה. פי' צסיפא תנא כל מקום לאתויי ולא פריך ולנתנייה צהדיא כדפריך בסמוך לכיון דקצר גר אסור בממזרת דליקרו קהל הוי קלמ כללל ממזרת ונתניה לישראל דמני מתניתין ולא צריך למיתנייה במתניתין טפי כולי האי ומ"מ אינטרדך למיתני כל מקום דאי לא הכי לא הוה מני לאתויי ט' (אלף) ממזרת ונתניה לישראל דצד:

והרי חלל שגשא בת ישראל וחולד הולך אחר הזובר. פירוש שהוא חלל כמו אזיו וא"ת מאי פריך מה דהבין פסול לאו משום דאזלינן בתר הזכר לחודיה אלף משום דנקבה פגומה שהיא אמו שהזכר פוסלה צביאתו והוי חללה ויש לומר דע"כ פסולו של בן לאו משום פסול דנקבה הוא דהא ישראל שגא חללה יוכיח שבתו כשרה לכהונה ואף על גב שאמה פסולה אם כן משמע דאזלינן דוקא בתר הזכר לכן פריך שפיר:

הא מני ר' דוסתאי דאמר בנות ישראל ב'. וא"ת אמאי לא משני תנא כל מקום לאתויי כדאמרינן על ישראל שגא חללה ויש לומר דא"כ מזנינו למיפרך ונתנייה צהדיא ולא מני נמי לשניי משום דלא מתני לה דהיכי נתנייה כדאמרינן בסמוך דהא דחאי מני למיתני במתניתין כהנת שנשאת לכהן וללוי ולישראל ולחלל שהרי לא הוזהרו כשרות לנישא לפסוליים ט':

בנה שלישי הוי. פירש בקונטרס ומותר לישא ישראלית כדכתיב (דברים כג) דור שלישי יצא להם לכיון דיש קידושין ואין עזירה לבית אבותם קרינא ציה כישראל והא דקאמר ביצמות (דף עח, ב) להם הלך אחר פסולין היינו לענין ישראל שגא מזרית או מזרי שגא ישראלית דיש קידושין ויש עזירה עד ג' דורות הולד הולך אחר המזרי ט' דיוולדו להם כתיב אחריהם הולכים הולדות אבל במזרי ומזרית לא מייגמר לן ט' הא להם מידי דהתם ט' בתרייהו להם קרינא ציה הוא מזרי והיא מזרית עכ"ל ודקדק הר"ם דלא חימא דוקא ישראל שגא מזרית שיך לומר הלך אחר פסולין לפי שאין שניהם פסולין אבל בשניהם פסולין לא שיך לומר הלך אחר פסולין דשניהם פסולים שהרי עמומי ומזרית שניהם פסולים והולכים אחר הפגום ט' אלף הדצר תלוי צוה כשהם משני עממים שיך לומר כן דקרא צשני עממים איירי וקאמר הלך אחר הפסול שצכל עס ועס אבל כששניהם מעס אחד לא שיך לומר כן:

ב"ב מקום דרישא לאתויי ישראל שגשא חללה ודרבה בר בר חנה ואזיו זו למעוטי דרבין ורב דימי. פירוש או אז קמני כלומר אי אחיא כל מקום דרישא לאתויי מילתא דרצה בר בר חנה אלא אחיא אזיו זו למעוטי דרבין אבל לא דרב דימי משום דהא דרב דימי לימא כיון דמילתא דרצה בר בר חנה אחיא שהרי דברי זה סותרים את דברי זה דרצה בר בר חנה קאמר מזרי שני שגא מזרית ראשונה צנה שלישי ולדברי רב דימי אינו אלף שני ואי לא אחיא כל מקום דרישא לאתויי מילתא דרצה בר בר חנה משום דלית הילכתא כוותיה א"כ נובל לומר דאזיו זו דרישא אחי למעוטי ההיא דרב דימי: מנא

מיייתין ליה מכל מקום דרישא ואזיו זו למעוטי דרבין לחודא:

כל

עין משפט ונר מצוה

קא א מיי פט"ו מהל' אסורי ביאה הל' ז טוש"ע אה"ע סימן ד סעיף כז:

קב ב ג מיי פרק י"ט מהל' אסורי ביאה הלכה יד טוש"ע אה"ע סימן ח סעיף ב:

קג ד מיי שם פ"ב הלכה כ סמג לאהין קצ קטו טוש"ע שם סימן ד סעיף ו:

קד ה מיי שם הלכה כא סמג שם טוש"ע שם סעיף ו:

תוס' ר"י הזקן

גמ'. נרשא ממזרת. דקהל גרים לא איקרי קהל לר' יוסי. מצרי [שנין]. שנתגייר אביו ונמצא שהוא שני. ראשונה. שנתגיירה היא. שלישי. ומותר לישראל דכתיב (דברים כג, ט) דור שלישי יבא להם בקהל ח'.